تخته سفید شماره ۱۳۰۰

تاک

مدلینگ کودک یا کودکان کار مدرن

آمنه ولی‌جانی*

● کودکان کار مدرن، کودکانی هستند که با پوشیدن لباس‌های فاخر جلوی دوربین عکاسی یا فیلم‌برداری مشغول به کار هستند. در حقیقت آنها همان کودکان کار هستند که در چهارراه‌ها گل می‌فروشند، ولی با ظاهری متفاوت در شبکه‌های مجازی دیده می‌شوند. استفاده ابزاری از کودکان در فضای مجازی نوعی آزار محسوب می‌شود؛ آزاری که اثر آن در زندگی آینده کودک بی‌تأثیر نخواهد بود. دیدگاه والدین کودک این است که کودکشان را وارد صنعت مدلینگ کرده‌اند؛ صنعتی که سالیان متمادی از کودکان به‌عنوان کالایی برای تبلیغات تجاری خود استفاده می‌کند. اما مدلینگ کودک در دنیا شرایط و قوانین خاصی دارد که حتی برخی از کشورها با وجود این شرایط نیز مدلینگ کودک را ممنوع اعلام کرده‌اند. قوانین مدلینگ در دنیا برای کودک ساعت کار متناسب با سن کودک تعریف کرده و اینکه در تمام مراحل عکاسی حضور پدر و مادر الزامی است. استفاده از مواد آرایشی و شیمیایی برای کودکان ممنوع و تعداد روزهای کاری آنها محدود است. کودک را نباید مجبور به کاری کنند که علاقه ندارد؛ به‌عنوان‌مثال: اجبار کودک درخصوص خوراکی که تمایلی به خوردن آن را ندارد. حضور کودک تنها در تبلیغ محصولاتی که مرتبط با کودک است، باشد. با وجود تمام این قوانین، به دلیل عوارض و عواقب جبران‌ناپذیر این حرفه، تعداد داوطلبان آن رو به نزول است. بااین‌حال تعداد کودکان کار در فضای مجازی مانند اینستاگرام در حال افزایش است. در ایران لایحه‌ای در حمایت از حقوق کودکان تدوین شده است که هرگونه استفاده ابزاری و شغلی از کودکان در فضای مجازی که سبب آسیب به کودکی آنها و مانع تحصیلشان شود، پیگرد قانونی دارد.

پس با توجه به خطرات و آسیب‌ها، والدین باید از قراردادن فیلم و عکس کودک در فضای مجازی در موارد زیر خودداری کنند: ۱- در حال تعویض پوشک یا حمام‌کردن کودک و همچنین انتشار عکس و فیلمی که کودک در آن برهنه است. این تصاویر می‌توانند در آینده باعث تمسخر و تحقیر کودک شوند و هم بستر مناسبی برای افراد کودک‌آزار (پدوفیلیا) را فراهم کنند. ۲- زمانی که کودک در واکنش هیجانی باشد؛ یعنی در حال گریه شدید، اضطراب و ترس یا پرخاشگری باشد. ۳- استفاده ابزاری از کودک در تبلیغات و کسب سود برای شرکت‌ها. ۴- نشر عکس یا فیلم کودک در فضای مجازی بدون اجازه پدر و مادر. ۵- انتشار تصاویر گروهی کودکان که در مراسم‌ها و جشن‌ها از آنها گرفته شده است. ۵- در مواقعی که کودک در حال انجام کارهایی است که احتمال مواجهه با خطرات را برای او افزایش می‌دهد و والدین به دلیل اشتغال به عکاسی، امکان کمک به‌موقع و مناسب به کودک را ندارند.

زمانی که کودک در حال انجام کار خطرناکی است و ما حواسمان به گرفتن فیلم و عکس است، شاید خطری در انتظار کودک باشد. ۶- خودداری از انتشار تصاویر زندگی خصوصی کودک مثلا: محل زندگی و مهدکودک، این کار تهدیدی برای حریم خصوصی کودک است. لطفا قبل از انتشار هر عکس و فیلم از کودک به آینده او بیندیشیم.

*پژوهشگر مؤسسه مطالعات کودکی

بررسی ضرورت وجود نهضت سوادآموزی در گفت‌وگو با سعید شهریاری

فرصت دوباره

نهضت سوادآموزی فرصت دوباره باسوادی را برای اتباع، زندانیان و بازماندگان تحصیلی ایجاد می‌کند

اعظم پویان
روزنامه‌نگار

قدمت سوادآموزی بزرگ‌سالان در کشور ایران پیشینه صدساله دارد و در هر دوره تاریخی قصه‌ای هست که نشان از تلاش عده‌ای برای اعتلای فرهنگ دارد. از تعلیمات اکابر و آموزش بزرگ‌سالان پیش از انقلاب که بگذریم، یکی از طرح‌های پایدار موفق بعد از انقلاب اسلامی تشکیل سازمان نهضت سوادآموزی است. نهضت سوادآموزی ایران سازمانی دولتی است که در سال ۱۳۵۸ به دستور بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران به منظور آموزش خواندن و نوشتن به بزرگ‌سالان و کودکانی که به مدرسه دسترسی ندارند و در مناطق محروم هستند، تشکیل شد. در آستانه سالگرد تأسیس این سازمان و در شروع هفته سوادآموزی صفحه «تخته سفید» روزنامه «شرق» گپ و گفتی با سعید شهریاری، معاون سوادآموزی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران داشته است.

آیا در شهر تهران به عنوان پایتخت ایران که عموما به عنوان مرکز بهترین مدارس و آموزشگاه‌ها و دانشگاه‌ها شناخته می‌شود، ضرورتی بر حضور سوادآموزی وجود دارد؟

سوادآموزی از جمله بخش‌های پرچالش آموزش‌وپرورش است؛ به‌ویژه در کلان‌شهرها و از جمله شهر تهران کار بیش از سایر بخش‌ها دشوار بوده و این به دلیل شرایط سخت پایتخت‌نشینی است. در شهر تهران هم به دلایل مختلفی از جمله مهاجرپذیربودن همچنان بی‌سواد داریم. اما در سال جاری ما تعهد کرده بودیم نزدیک به ۱۰ هزار نفر را تحت پوشش ببریم. تا امروز پنج هزار نفر را شناسایی کرده و تحت پوشش برده‌ایم و فعالیت‌ها همچنان ادامه دارد. در بخش اتباع تعدادی را که متعهد شده بودیم صد درصد تحت پوشش قرار دادیم و طبق آمار وزارت آموزش و پرورش، ما از نُرم کشوری در بحث تحت پوشش‌بردن حجم ابلاغی‌مان بالاتر هستیم؛ از جمله برنامه‌های ما موضوع آموزش اتباع است همچنین در آموزش ICDL که به‌جد پیگیر هستیم. درباره آموزش اولیای بی‌سواد با مدیران مدارس صحبت کرده‌ایم و از طریق پایگاه‌های سنجش و همچنین در زمان ثبت‌نام، آنها را شناسایی کرده و در اختیار ما گذاشته‌اند. موضوع آموزش زندانیان را داریم که ابلاغیه آن ارسال شده و هر کجا به ما اعلام شود، به‌راحتی تحت پوشش می‌بریم. موضوع افراد معلول آموزش‌پذیر را داریم که ابلاغیه آن اعلام شده است. طرح خانه و خانواده را داریم و طرح حلقه‌های کتاب‌خوانی و آموزش عملی نماز از دیگر برنامه‌هایی است که در شهر تهران در دست اقدام داریم.

در حوزه اتباع خارجی، علی‌رغم تأکید رهبری همچنان مدارس تمایل به ثبت‌نام اتباع خارجی یا امکان آن را ندارند و همین باعث می‌شود تعداد مراجعه‌کنندگان به سوادآموزی افزایش پیدا کند. در این زمینه شما چگونه به اتباع اطلاع‌رسانی می‌کنید؟

در مدارس دولتی اتباع به‌راحتی ثبت‌نام می‌شوند. آموزش بزرگ‌سالان همان آموزش رسمی کشور است و در واقع ادامه آموزش رسمی است که افراد بنا بر دلایلی نتوانسته‌اند سر کلاس‌ها حاضر شوند و ادامه تحصیل دهند و اکنون ما سعی می‌کنیم شرایطی ایجاد کنیم که بتوانند بعد از مدت‌ها ادامه تحصیل دهند. پس برای ما ایرانی و اتباع تفاوتی ندارد. کتاب و لوازم‌التحریر و هزینه تحصیل برای همه رایگان است. اطلاع‌رسانی از طریق مراکزی که مخصوص اتباع هستند، از جمله از طریق فرمانداری و استانداری که اداره کل اتباع را در اختیار دارند، انجام می‌شود. در این میان، سهمیه خاصی را به ما ابلاغ می‌کنند و ما شرایط ثبت‌نام همان تعداد سهمیه را فراهم می‌کنیم و تحت پوشش می‌بریم. اتباع بسیار از این طرح استقبال می‌کنند اما ما درباره اتباع دو برنامه داریم؛ یکی همان طرح اتباع است که دولت ایران هزینه‌هایش را پرداخت می‌کند و دیگر طرح کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل است که در قالب طرح کمیساریای عالی پناهندگان است و بخشی از هزینه‌ها از سوی سازمان ملل پرداخت می‌شود. ما در دوره سوادآموزی که اولین دوره ماست، هزارو ۴۰۰ اتباع را تحت پوشش برده و ۹۳ نفر هم که کمیساریای عالی به ما اعلام کرده بود، تحت پوشش برده‌ایم. همچنین در دوره انتقال نیز ۲۵۸ اتباع را تحت پوشش برده و ۳۰۷ نفر هم کمیساریای عالی به ما اعلام کرده بود، تحت پوشش برده‌ایم. در واقع تعدادی که به ما اعلام می‌شود مشخص است و بیشتر از آن ما اجازه نداریم تحت پوشش ببریم زیرا هزینه‌هایشان متفاوت است و دولت از جای دیگر باید تأمین کند. مثلا درباره ایرانی‌هایی که سهمیه اعلام می‌شود، سهم خیلی بیشتر و این کاملا طبیعی است. اما سهم هر استان براساس بودجه‌های پیش‌بینی‌شده و منابع مالی است که بخشی از آن از سوی کمیساریای عالی پرداخت می‌شود. در پایتخت بر همان اساس اتباع را جذب می‌کنیم. مشکلی در جذب اتباع نداریم ولی معمولا تعداد مراجعان بیشتر از سهمیه اعلامی ماست و ناگزیر سهمیه‌بندی می‌کنیم تا دوره‌های بعدی بتوانند ثبت‌نام کنند.

ما در خصوص اتباع دو برنامه داریم؛ یکی همان طرح اتباع است که دولت ایران هزینه‌هایش را پرداخت می‌کند و دیگری طرح کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل است

آیا اتباع هنگام ثبت‌نام در سوادآموزی باید همان مدارک هویتی را داشته باشند که مثلا اگر در سن کودکی و در دوره ابتدایی می‌خواستند ثبت‌نام کنند، ارائه می‌کردند؟

در حوزه سوادآموزی باید مدارک معتبر اعلام‌شده از سوی سازمان نهضت سوادآموزی را داشته باشند ولی آموزش ما کاملا رایگان است. به ادارات آموزش و پرورش نزدیک محل سکونت‌شان مراجعه کرده و ما مربی اعزام می‌کنیم.

ما دانش‌آموزانی داریم که به دلیل آسیب‌های اجتماعی بزهی مرتکب شده‌اند و ناخودآگاه از تحصیل بازمانده‌اند. البته این افراد مشکل‌شان فقط ادامه تحصیل نیست، بلکه بار عظیمی از مشکلات و آسیب‌های روانی را هم دارند و قاعدتا نوع آموزش‌شان با بزرگ‌سالان عادی متفاوت است. این نوع مخاطبتان را چگونه پوشش می‌دهید؟

تفاهم‌نامه‌ای با سازمان امور زندان‌ها وجود دارد که بر اساس آن برای هر زندانی که بی‌سواد باشد و احراز هویت شود، در همان ندامتگاه کلاس تشکیل خواهد شد تا این افراد در درجه اول سواد خواندن و نوشتن و چهار عمل اصلی و روخوانی ساده قرآن را آموزش ببینند و بعد به محض یادگیری و اگر آمادگی داشتند برای ادامه تحصیل‌شان برنامه‌ریزی می‌کنیم. اما در کنار این دوره ما برای مهارت‌آموزی این افراد برنامه داریم. مهارت‌های مختلفی از جمله مهارت‌های اجتماعی، سبک زندگی، مهارت‌های دینی، اعتقادی، اخلاقی و بهداشتی. این افراد متناسب با جرمشان آسیبی دیده‌اند و نگاه می‌کنیم چه آسیبی بوده و چه مهارتی نیاز است که آموزش ببینند. اولویت اول لزوم آموزش است که توانمند شوند و بعد مهارتی را که خود زندان تشخیص دهد، می‌شود آموزش داد. مثلا یکی از آموزش‌های تکمیلی‌شان آشنایی با قانون است. این به عنوان مهارت تکمیلی در کنار درس‌شان است و اینها راهگشای مشکلات‌شان است و در دوره تحکیم (یکی از سه دوره آموزشی نهضت سوادآموزی است) همین‌ها باید آموزش داده شود. حقوق و تکالیف فردی را آموزش دهیم و حقوق شهروندی، آپارتمان‌نشینی، مشارکت اجتماعی و از این دست مهارت‌ها را آموزش می‌دهیم تا مشکلات و بزه‌های قبلی‌شان را بعد از آزادی انجام ندهند.

در چند ماه گذشته اعتراض گسترده آموزشیاران یا همان آموزش‌دهندگان نهضت سوادآموزی را داشتیم مبنی بر تعیین تکلیف وضعیت استخدامی‌شان؛ در شرایط فعلی شهر تهران برای رفع این مسئله اقدامی انجام داده است؟

برای مشمولان تبصره ۱۰ ماده قانون تعیین تکلیف معلمان حق‌التدریس و آموزشیاران نهضت سوادآموزی دستورالعمل آمد و کارگروه استانی تشکیل جلسه داد و پرونده‌ها رسیدگی شد. مطابق بخش‌نامه‌ای که ابلاغ شده بود، افراد واجد شرایط پرونده‌شان به سازمان نهضت سوادآموزی ارسال شد. آنجا پرونده‌هایشان مجددا بررسی می‌شود و در اختیار امور اداری قرار می‌گیرد. از همین ظرفیت استفاده کردیم و گفتیم تا وقتی تعیین تکلیف شوند می‌توانیم به عنوان حق‌التدریس از آنها استفاده کنیم و موفق شدیم ۲۷۹ پرونده از این افراد را تحویل امور اداری دهیم و به عنوان حق‌التدریس به نزدیک‌ترین مدرسه محل سکونت‌شان منتقل کردیم. بسیار از این ساماندهی راضی بودند و اگر تمایل به جای دیگری داشتند متناسب با تقاضایشان و شرایط موجود در نزدیک‌ترین مدرسه محل درخواستشان ساماندهی شدند. در این بخش مشکلی نداریم و هم‌زمان پرونده‌هایشان ارجاع داده شد که در حال فعالیت هستند. البته این موضوع دامنه بسیار گسترده‌ای دارد. افرادی هستند که فعالیت کوتاه‌مدتی داشتند و به لحاظ قانونی دست ما بسته بود و اتفاقا همین موضوع باعث شد این افراد به سوادآموزی نگاه ویژه داشته باشند و فعالیت‌هایشان را پررنگ‌تر و به لحاظ کیفی کارشان را تقویت کنند.

آیا ممکن است نهضت سوادآموزی ورودی برای نیروهای جدید داشته باشد؟

کسری نیرو که داریم. با توجه به اینکه این ۲۷۹ نفر به درون آموزش و پرورش رفته‌اند، در حال حاضر از ظرفیت معلم‌ها استفاده کرده‌ایم و بخشی هم مجوز می‌گیریم که تعدادی نیروی جدید با شرایط خاصی که نهضت به ما اعلام کند، برای تعداد محدود به کار بگیریم و سپس دوره توانمندسازی برایشان برگزار کنیم.

اگر آموزش‌دهنده‌ای همچنان نارضایتی داشته باشد، چه کند؟

اول از همه به منطقه‌شان مراجعه کنند و بعد اگر نتیجه نگرفتند به اداره کل بیایند. البته به لحاظ حق و حقوق ما مشکلی نداریم چون پرداختی ما براساس قبولی یادگیرنده است. این پروسه کاملا مشخص است و بدهی ما به مراتب نسبت به آموزش و پرورش کمتر است.

در آخر نکته‌ای هست که مایل باشید بیان کنید؟

مردم از دولت و حاکمیت انتظاراتی دارند که ممکن است بستر آن فراهم نباشد تا امکانات را ارائه دهند و مردم محروم می‌شوند. در حوزه سوادآموزی بستر آماده و رایگان است ولی کافی است این افراد به اداره آموزش و پرورش منطقه‌شان مراجعه کنند و داخل سامانه سوادآموزی اسامی‌شان وارد شود و به نزدیک‌ترین محل زندگی‌شان ارجاع داده می‌شوند و حتی اگر تمایلی نداشته باشند سر کلاس بروند، هر فرد باسوادی داخل منزل‌شان داشته باشند و سامانه تأیید کند، به عنوان پشتیبان داخل منزل می‌تواند آموزش ببیند. در واقع می‌توانیم به افراد خدمات بدهیم ولی افراد خودشان را از خدمات ما محروم می‌کنند. کار بزرگی باید در سطح کشور انجام شود و اینکه افراد بی‌سواد به این باور برسند که باید باسواد شوند. افراد بزرگ‌سال برای اینکه کاری انجام دهند باید دلیلش را بدانند که چرا باید باسواد شوند، مطبوعات و افراد تحصیل‌کرده باید بیایند و بگویند چرا باید باسواد شوند. خیلی از اینها دوره‌ای را در سوادآموزی گذرانده‌اند و اتفاقا به باسوادی علاقه‌مند شده‌اند. عموما فرد بی‌سواد مقاومت می‌کند چون ترس از یادگیری دارد و می‌ترسد برچسب ناتوانی ذهنی بخورد ولی واقعیت این است که مربیان به شیوه‌های مختلف آموزش می‌دهند تا این افراد به این باور برسند که می‌توانند باسواد شوند و چون دایره لغات زیادی دارند، همین افراد می‌توانند زودتر آموزش ببینند. در کنار آموزش‌هایی که می‌بینند مهارت‌هایی آموزش داده می‌شود که می‌تواند تغییرات فوق‌العاده در زندگی و کار این افراد ایجاد کند.

نگاه

زوایای مسئله ترک تحصیل دانش‌آموزان

کامل حسینی
معلم

● بر همگان آشکار است که بالارفتن «میانگین سال‌های تحصیل» یکی از شاخص‌های توسعه انسانی و بالا نگه‌داشتن آن، ویژگی یک آموزش‌وپرورش پویاست. اما در اینجا ما نیازمند «واسازی» یا به زبان ساده‌تر، نیازمند زیر و رو کردن حقیقت این شاخص با هدف تأمل درباره زوایای این معیار هستیم. بنابراین صرف بالابردن این آمار به‌تنهایی نمی‌تواند از کیفیت بالا و استانداردهای آموزشی گزارش کم کند، بلکه باید از طریق یک پژوهش فهمید میانگین سال‌های تحصیلی از چه طریق و در چه شرایطی بالا برده شده است؛ مهم‌تر آنکه تحصیل در این‌گونه سال‌های عمر از چه کیفیتی برخوردار بوده است. چنین است که ابعاد مختلف «ترک تحصیل دانش‌آموزان» از لابه‌لای پاسخ این‌گونه پرسش‌ها و سایر پرسش‌ها بیشتر برملا می‌شود. نخست باید از لابه‌لای پژوهش‌ها انگیزه اصلی ترک تحصیل معلوم شود چه مواردی بوده‌اند تا شاید به این واقعیت برسیم که اصولا ترک تحصیل را نمی‌توان همیشه پدیده آسیب‌زا تلقی کرد زیرا در مواردی معدود، فاکتورهای مختلف سبب می‌شوند از قضا ترک تحصیل به نفع آینده خود او، مدرسه و حتی خانواده باشد. فاکتورهایی مانند علاقه به حرفه و شغل‌هایی که بیشتر امری تجربی هستند و در بیرون مدارس، زودتر آموزش داده می‌شوند، شرایط استثنایی و خصوصی دانش‌آموز در وضعیت اجتماعی آشفته، تنفر یا بی‌علاقگی مفرط ذاتی نسبت به مدرسه و تلاش همیشگی برای فرار از آن و... نه فقط آسیب جدی وارد می‌کنند، بلکه در صورت مدیریت و راهنمایی اطرافیان، احتمالا ترک تحصیل به منزله رسیدن به راه‌های بهتر بالندگی در این موقعیت‌های ویژه و استثنایی است. (نگاه کنید به زندگی معدود افراد موفق که به دلایلی ادامه تحصیل نداده‌اند). چرا باید کسانی که هیچ‌گونه علاقه‌ای به درس ندارند، با ابزارهای مختلف و بهانه مبارزه با امر منفی «ترک تحصیل» در مدرسه به‌اجبار نگه داشته شوند در حالی که چنین رویکردی خود نیز به معضلات دیگری دامن می‌زند. بدیهی است این‌گونه دانش‌آموزان بی‌علاقه و بلاتکلیف عامل اختلال در نظم کل مدرسه و در نهایت قربانی‌شدن مدیران و معلمان خواهند شد. البته نگارنده به هیچ‌وجه درصدد عادی‌سازی ترک تحصیل نیست اما باید واقع‌گرایانه این حقیقت ساده را هم مدنظر قرار دهیم که تنها راه موفقیت از گذر مدرسه و دانشگاه نمی‌گذرد، بلکه از راه دیگری نیز می‌توان گذر کرد. در پایان، نباید دو ملاحظه را فراموش کرد: نخست اینکه ترک تحصیل این‌گونه دانش‌آموزان به هیچ‌وجه نباید مسبب دورشدن از مطالعه و فهم درس‌های معنوی و فکری زندگی شود، بلکه در اوقات فراغت از راه مطالعه کتاب، مجله و روزنامه می‌توانند به‌طور اختیاری برای کسب شناخت و اطلاعاتی که برای هر شهروندی نیاز است، تلاش و خلأ احتمالی پیش‌آمده را تا حدودی پر کنند زیرا شهروند در هر موقعیتی که قرار گیرد، نیازمند گستره‌ای از دانش و اطلاعات گوناگون است. ملاحظه دوم، شاید همان بازگشت به تحصیل هم‌زمان با کار و اشتغال است اما این بار نه در مدارس عادی، بلکه در شرایط دیگری که در حوصله این نوشتار نیست و موضوع دیگری را می‌طلبد.

جدول ۳۵۶۳ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- از آثار پرویز خرسند، نویسنده معاصر ۲- شهری در فارس- راه‌رفتن کودکانه- جدیت در رأی و نظر ۳- بدهکار- قلعه بالای کوه- ابزار دروکردن ۴- فلش- از محبت دیو ... می‌شود- بیهوده ۵- تخریب‌کننده اموال عمومی- درختی با میوه تلخ در دوزخ ۶- بخش هلالی انتهای ناخن- شتر ماده- بزرگی و عظمت ۷- قهوه‌ای روشن- مثل هم- قضاوت ۸- اهلی، مطیع- عنوان مجتهدان شیعه- نوعی بیماری واگیر عفونی ۹- شهری در شهرستان کاشان- افزون‌تر- پروردگار ۱۰- گلی زیبا- نظر مجتهد در احکام شرعی فرعی- تخمک ۱۱- سانتی‌متر مکعب- استانی در جنوب ترکیه ۱۲- مشهور- مقابل آمدن- فرضیه علمی به اثبات‌نرسیده ۱۳- پس‌غذا- همسایگی- یک‌شصتم دقیقه ۱۴- نقاشی روی شیشه- حمل‌کننده- لغزنده ۱۵- سردار ایرانی که قیام بر ضد بنی‌امیه را رهبری کرد.

عمودی:

۱- مخترع تلفن- رسول- شترمرغ آمریکایی ۲- تیرانداز- تاکسی سرویس- وسیع‌ترین قاره جهان ۳- دومین قله مرتفع رشته‌کوه‌های زاگرس- مرده- دارای نظم و ترتیب ۴- ینگه دنیایی- کفش پاشنه‌دار قدیمی- چهره ۵- مدفن زنده‌یاد قیصر امین‌پور- گیاهی علفی و خودرو با مصرف دارویی- کاپ ورزشی ۶- بالای زانو- میوه قرآنی- مجموعه وسایل آشپزخانه ۷- پیش‌درآمد آشغال- شیرینی- فدراسیون جهانی فوتبال ۸- خوب- خویشاوندی- رحم‌کردن ۹- ارتعاش- ظرف نوشیدن مایعات- برادر عرب ۱۰- گل همیشه عاشق- خوشحال و شادمان- میوه ۱۱- قومی ایرانی- زیبایی و آراستگی- اثری به قلم شاتو بریان فرانسوی ۱۲- شیوه‌های مختلف نوشتن الفبا- سرشار- زره جنگاوران قدیم ۱۳- قول و قرار- آهارزده- هنگام مصیبت گفته می‌شود ۱۴- غلاف شمشیر- بازیکن دفاع آزاد- گرو گذاشته‌شده ۱۵- غم و اندوه کسی را کاستن- حماقت- شکل ظاهری.

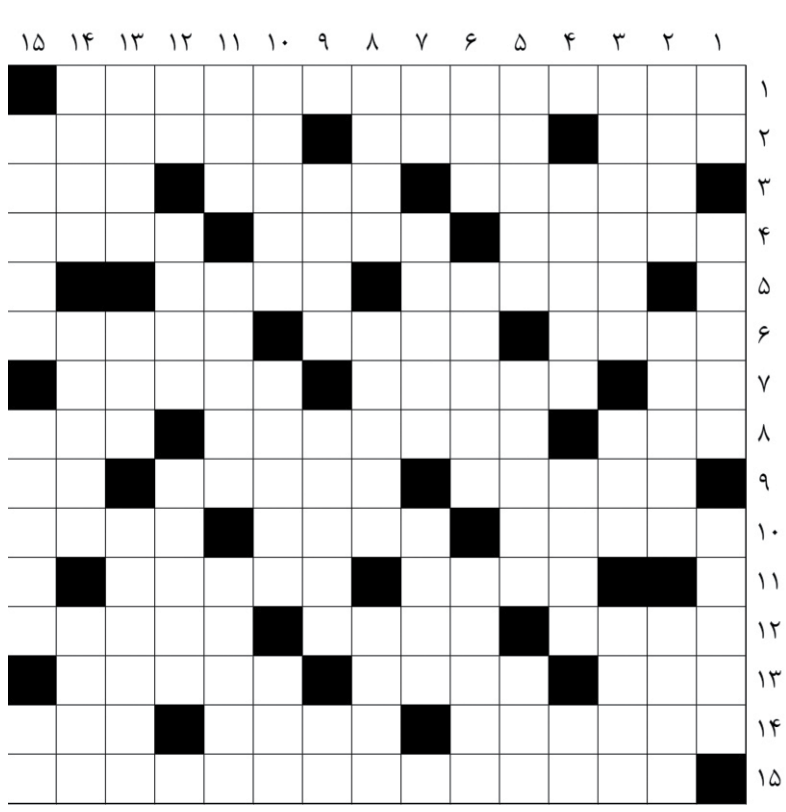

حل سودوکو سخت

۳	۹	۶	۵	۸	۷	۴	۱	۲
۲	۵	۷	۴	۱	۳	۹	۸	۶
۱	۸	۴	۶	۹	۲	۳	۷	۵
۶	۴	۱	۲	۳	۵	۷	۹	۸
۷	۲	۸	۹	۶	۴	۱	۵	۳
۵	۳	۹	۱	۷	۸	۶	۲	۴
۸	۶	۳	۷	۵	۹	۲	۴	۱
۴	۷	۵	۳	۲	۱	۸	۶	۹
۹	۱	۲	۸	۴	۶	۵	۳	۷

حل سودوکو ۲۵۵۸

۷	۸	۹	۴	۲	۱	۶	۵	۳
۶	۴	۲	۵	۳	۷	۸	۱	۹
۳	۱	۵	۸	۶	۹	۴	۲	۷
۴	۲	۷	۶	۵	۳	۱	۹	۸
۱	۶	۳	۲	۹	۸	۵	۷	۴
۵	۹	۸	۱	۷	۴	۳	۶	۲
۲	۳	۱	۷	۸	۶	۹	۴	۵
۸	۵	۶	۹	۴	۲	۷	۳	۱
۹	۷	۴	۳	۱	۵	۲	۸	۶

جدول ۳۵۶۲

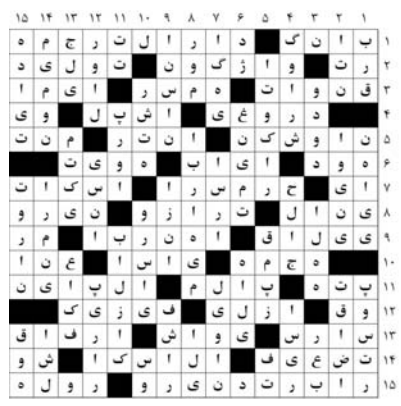

سودوکو سخت ۲۵۵۹

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۴		۲			۱	۸		
		۸	۹	۴				
	۷							۵
					۶	۳		۷
	۳			۵			۴	
۶		۵	۴					
۸							۳	
				۱	۴	۵		
		۷	۳			۶		۸

سودوکو ساده ۲۵۵۹

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

						۱		
							۳	۹
۷				۱	۸	۵	۶	۲
	۵	۸	۲				۴	۳
		۹	۱		۴	۶		
۴	۷				۳	۲	۸	
۹	۶	۵	۳	۲				۴
۲	۴							
		۳						